

Maria Cabalska

Mymoń, pow. Sanok

Informator Archeologiczny : badania 4, 187-188

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W oparciu o materiał ceramiczny badany obiekt w Michałowie datować można wstępnie na X—XIII wiek.

MOGILNO

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Badania prowadziła dr Jadwiga Chudziakowa. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Zespół klasztorny pobenedyktynski (XI w. — XVI w.).

Przy Instytucie Historii UMK w Toruniu powstał pod kierunkiem prof. dr Tadeusza Grudzińskiego i prof. dr Kazimierza Żurkowskiego, zespół do badań nad obiektem pobenedyktynskim w Mogilnie. W skład zespołu weszli archeolodzy, historycy, konserwatorzy i historycy sztuki.

W br. przystąpiono do wstępnych badań archeologicznych i archiwalnych. Pierwsze wykopy typu sondażowego, założono od strony prezbiterium, przy wschodniej krypcie romańskiej kościoła św. Jana. Odkryto fragmenty średniowiecznego muru kamiennego oraz dobudowany do niego mur nowożytny z cegły. Mur kamienny biegnący równolegle do krypty spowodował znaczne zniszczenie cmentarzyska szkieletowego, które odkryto na głębokości 205 cm (od obecnego poziomu). Na podstawie układu stratygraficznego cmentarzysko to można datować na XII wiek. Wyniki ekspertyzy antropologicznej, wykazały, iż szkielety należą do kobiet, mężczyzn i dzieci, co wskazuje, że mamy do czynienia z cmentarzyskiem świeckim. Odkryte szkielety ułożone były głowami na zachód, wzdłuż muru krypty. Większość szkieletów była silnie zniszczona. Cmentarzysko zalegało bezpośrednio na warstwie kulturowej, którą na podstawie odkrytych fragmentów ceramiki można datować na X—XI w. Badania przzerwano na głębokości 260 cm (od obecnego poziomu) na której nie uzyskano jeszcze calca.

W trakcie prowadzonych prac archeologicznych odsłonięto zamurowane w XIV wieku okienko romańskie, prowadzące do krypty wschodniej. Badania wykazały, że pierwotnie krypta była wyższa. Okienko można zaliczyć do bardzo nielicznie zachowanych w Polsce oryginalnych okienek romańskich, które nie uległy żadnej przebudowie.

Zapoczątkowane w br. badania kontynuowane będą na szeroką skalę w ciągu następných kilku lat.

MYMOŃ, pow. Sanok

Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu
Jagiellońskiego w Krakowie

Badania prowadziła dr Maria Cabalska. Finansował WKZ w Rzeszowie. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowiecz-

ne (VIII—X w.), kultura łużycka oraz gródek średniowieczny (XIV—XV w.).

Kontynuowano badania na stanowisku zwanym „zamczyńska” położonym na wysokim brzegu Wisłoka. Badania skoncentrowano na obszarze zajęтым przez grodzisko wczesnośredniowieczne z VIII—X w. Zajmowało ono pierwotnie całą powierzchnię cypla, rozciągając się na przestrzeni długiej 120 m, a szerokiej ponad 60 m. Całą tę przestrzeń zamykał ciągły wał zachowany od strony zachodniej. Pozostałe partie uległy całkowitemu zniszczeniu na skutek silnej erozji. Wał ten wzniesiono w konstrukcji opartej na skrzyniach.

Majdan wewnętrzny grodu przebadano na przestrzeni 5 arów. Na arze I odsłonięto skrzyniową konstrukcję wału, na pozostałych ćwiartkach 7 obiektów w postaci zniszczonych jam oraz kilku gniazd skorup spoczywających w ciemnoszarym podglebiu.

Z odsłoniętych siedmiu jam, 5 zawierało materiał wczesnośredniowieczny pozwalający na datowanie grodziska na wieki VIII—X, jedna ułamki naczyń toczonych na kole współczesne gródkowi średniowiecznemu z XIV w. a ostatnia, zalegająca na głębokości 115 cm pod konstrukcją wału skrzyniowego zawierała materiał kultury łużyckiej z przełomu epoki brązu i żelaza. Opisane jamy, specjalnie te, które zawierały materiał wczesnośredniowieczny, można wiązać z domami słupowymi na co wskazywałyby jamy posłupowe przy obiektach 2,3.

Poza wałem izbicowym, na polu Czesława Kornasiewicza, wytyczono 8 ćwiartek celem przebadania słabo rysującego się nasypu ziemnego, prowizorycznie określonego jako wał III. Jest on widoczny w odległości 40 m na zachód od wału izbicowego. W badanych ćwiartkach odsłonięto b. drobne i silnie zniszczone skorupy kultury łużyckiej, a tylko w ćwiartce 7 w odległości 15 m na zachód od nasypu ziemnego znalazła się elipsowata jama głębokości 50 cm zawierająca materiał wczesnośredniowieczny współczesny znajduwanemu na majdanie grodziska.

Przekroje przez nasyp wykazały, że jest on usypany z czarno-brunatnej ziemi, wysoki do 30 cm, szeroki 3 — 3,20 m. Drobiazgowo obserwacje wykazały, że nie ciągnie się on równoległe do wału izbicowego, a raczej oba jego końce przy krawędziach N. i S odginają się ku zachodowi, co by wskazywałoby, że otaczać odrębną przestrzeń, leżącą na zachód od grodziska wczesnośredniowiecznego. Wiązanie jednak tego nasypu silnie rozmytego i bardzo źle zachowanego z kulturą łużycką wydaje się mało prawdopodobne.